I mediene fremstilles det som at politiet jager narkomane. Dette er ikke riktig | Jan Erik Bresil

Jan Erik Bresil leder, Norsk Narkotikapolitiforening Oslo

Oppdatert: 14.apr. 2016 14:46 Publisert: 14.apr. 2016 14:46

FOTO: jon-are berg-jacobsen2

Aftenposten stiller 12. april spørsmål ved en økning i antallet personer som straffes for bruk og besittelse av små mengder narkotika.

Det å se på slike statistikker uten å forstå hva som ligger bak, gir et svært misvisende resultat.

Gode grunner til politiarbeidet

I det forebyggende politiarbeidet er det en grunnpilar at det eksisterer en oppdagelsesrisiko hvis man starter med narkotika. Det finnes flere gode grunner til at politiet jobber aktivt, også inn mot narkotikabrukere.

En grunn kan være bekjempelsen av åpne rusmiljø.

Norsk narkotikapolitiforenings medlemmer kjenner seg ikke igjen i beskrivelsen av at miljøet var mer oversiktlig da flere hundre misbrukere var samlet på «Plata».

Det skapte utrygghet for befolkningen og turister.

Det er ingen tvil om at det nå er vanskeligere for mindreårige å finne narkotikaselgere når de ankommer Oslo S og ikke er kjent i byen.

Jan Erik Bresil.

Privat

Det synlige narkotikamiljøet, som besto av flere hundre personer utenfor Oslo S, er nå blitt betydelig mindre og mer gjennomsiktig.

Dette gjør at mindreårige som leter etter miljøet, blir synligere og lettere fanget opp av politiet. Kanskje gjør det også at en tyngre misbruker som ikke er kjent i Oslo, får tenkt seg om en ekstra gang mens han eller hun leter etter Brugata.

Bidrar til alvorlig kriminalitet

Åpne rusmiljøer bidrar også til annen alvorlig kriminalitet. Det siktes ikke til vinningskriminalitet for å finansiere rusmisbruk, men til stygge voldsepisoder, ran og så videre.

Narkotikaselgere i Brugata og på Vaterland står bak svært alvorlige voldshandlinger og ran.

Bare den siste tiden har det vært flere stygge knivslagsmål hvor uskyldige forbipasserende er blitt utsatt for fare.

Polititjenestemenn er blitt truet på livet av disse selgerne, med kniv og trusler om skytevåpen.

Bortvisninger

I bekjempelsen av slike åpne rusmiljøer har politiet i lengre tid dreid reaksjonene mot bortvisninger av de tyngste misbrukerne som et alternativ til pågripelser.

Dette er et mye mildere tiltak som gjør at brukeren ikke blir anmeldt så lenge han eller hun følger politiets ordre om bortvisning.

En typisk situasjon kan for eksempel være når en person er ruset og truende mot forbipasserende.

Politiet vet at hvis de sjekker i lommen til en sliten misbruker, så vil de finne narkotika. Bortvisningen skjer gjerne før man kommer til dette punktet.

De ganger politiet faktisk ser narkotikaen, må man selvfølgelig anmelde dette.

I mange av disse besittelsessakene er det også snakk om salg av narkotika. Misbrukere som kjøper narkotika den ene dagen og selger den neste.

Det er fra et samfunnsperspektiv viktig at bruk og besittelse av narkotika blir anmeldt jevnlig

Det har også i mange år vært en trend at narkotikaselgere kun har små brukerdoser med seg og gjemmer depotet litt unna. Dette slik at man kan unnskylde seg med at det var til eget bruk og få reduserte straffer.

Dette brukes i dag kynisk av tunge organiserte narkotikamiljøer, som også utnytter barn og unge til slike handlinger.

Informasjon om salgsledd og bakmenn

At politiet får kunnskap om de tyngste organiserte kriminelle gjennom å jobbe blant gateselgerne og misbrukere, er også selvsagt riktig. Det sier seg selv at observasjoner, muntlig informasjon og bevis fra telefoner kan peke ut salgsleddet og bakmenn.

Det er derfor helt naturlig at man får en parallell økning på de tyngre og mindre tunge narkotikasakene.

Alternativet til dette er mer overvåking, flere utradisjonelle metoder, flere politiressurser og dyrere etterforskninger.

Samfunnsperspektiv

Norge ligger i verdenstoppen i minst misbruk av narkotika blant barn og unge. Av dem som anmeldes for bruk og besittelse av narkotika, er flere mindreårige. Her brukes slike saker til å starte urinprøvekontrakter og til å informere barnevernet og helsevesenet om mennesker som har behov for hjelp. Mange ungdommer avdekkes hvert år av politiet på denne måten.

Flere rusmisbrukere er foreldre til små barn.

Det er fra et samfunnsperspektiv viktig at bruk og besittelse av narkotika blir anmeldt jevnlig, også når det gjelder de tyngste misbrukerne.

Samfunnet vårt bygger mye av sin forebyggende innsats rundt vandelssjekk og rulleblad. Det er viktig

at narkotikasaker blir anmeldt og registrert på rullebladet. Dette opp mot behandling av førerkort, våpensøknader osv.

Ingen av oss ønsker en hasjrøykende eller pillemisbrukende person som skolebussjåfør, eller som omsorgsperson for våre barn i barnehagen

Vandelsattester brukes til å verne utsatte arbeidsplasser som ambulansesjåfører, forsvaret og piloter. Ingen av oss ønsker en hasjrøykende eller pillemisbrukende person som skolebussjåfør, eller som omsorgsperson for våre barn i barnehagen.

Det å belyse barnevernets sak kan være et formål med politiets etterforskning da. Hvis politiet slutter å anmelde de tyngste rusmisbrukerne, vil for eksempel barnevernet kunne konkludere med at de er ute av miljøet i mangel av nye saker. Personer med store rusproblemer vil kunne få tilbake førerkort og søke vernede jobber før de er rusfrie.

Tvungen rusbehandling i stedet?

Den siste tiden er det blitt fremstilt i mediene som at politiet jager narkomane. Dette er ikke riktig.

Politiet har sine oppgaver i samfunnet og må bruke de virkemidler loven gir i dette arbeidet. Trygghetsfølelsen til befolkningen og forebygging av uønskede hendelser som skyldes rus, er en politioppgave.

Å hjelpe de tyngste misbrukerne er ikke alene politiets jobb. Helsevesenet og sosialtjenesten er hovedansvarlig for å hjelpe disse ut av rusmisbruket.

En aktuell problemstilling som kan diskuteres, er om forelegg er den riktige reaksjonen i alle slike saker, selv om reaksjonen på rullebladet er viktig. I fremtiden kan for eksempel politiet få hjemmel til å pålegge tvungen rusbehandling i stedet for forelegg i noen slike saker.

På Twitter: @iebresilFå med deg debattene hos Aftenposten meninger på Facebook og Twitter. Her startet debatten: